

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_Vodník_08_		
Název materiálu:	Vodník		
Předmět:	Český jazyk	Ročník:	8.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	21.3.2012
Jméno autora:	Mgr. MagDalena Obšivačová		
Klíčová slova:	Balada a její znaky, sloka, verš, rým		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Rozvoj dovednosti práce ve skupině, argumentace, hledání dějové návaznosti		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Komunikační, sociálně personální		
Anotace, metodický list:	Práce s textem balady Vodník K. J. Erbena		
Použité zdroje:	ld.johannesville.net/erben-01-kytice-z-povesti-narodnich?page=9		

Popis hodiny	<ol style="list-style-type: none"> na základě předchozí hodiny LV shrnout znaky balady (lyricko epická báseň, typické postavy, zákl. problém – vina člověka trest za ni) , navodit a nastínit děj (očekává se, že část žáků obsah zná min. z filmu) – potvrdit znaky balady V čtyřčlenných skupinách skládat text balady rozstříhaný na sloky, hledání návaznosti děje, po cca 15 minutách umožit jednomu ze skupiny nahlížet do textu a korigovat skládání, po celou dobu je učitel k dispozici k možným otázkám Vyhodnocení práce, podrobnější reprodukce obsahu
---------------------	---

*Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.
Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace*

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Na topole nad jezerem seděl Vodník pod večerem: "Sviť, měsíčku, sviť, ať mi šije niť.</p>	<p>Vyvalily se vlny zdola, roztáhnu se v šírá kola; a na topole podlé skal zelený mužik zatleskal.</p>	<p>Hajej, dadej, synku můj, můj malý Vodníčku! Kterak nemám zpomínati smutná na matičku?</p>
<p>Šiju, šiju si botičky do sucha i do vodičky: Sviť, měsíčku, sviť, ať mi šije niť.</p>	<p>Nevesely, truchlivy jsou ty vodní kraje, kde si v trávě pod leknínem rybka s rybkou hraje.</p>	<p>Starala se ubohá, komu vdá mne, komu? však ani se nenadála, vybyla mne z domu!</p>
<p>Dnes je čtvrtek, zejtra pátek šiju, šiju si kabátek: Sviť, měsíčku, sviť, ať mi šije niť.</p>	<p>Tu slunéčko nezahřívá, větřík nezavěje: chladno, ticho - jako žel v srdci bez naděje.</p>	<p>Vdala jsem se, vdala již, ale byly chyby: starosvati - černí raci, a družičky - ryby!</p>
<p>"Ach nechod', nechod' na jezero, zůstaň dnes doma, moje dcero! Já měla zlý té noci sen: nechod', dceruško, k vodě ven.</p>	<p>Nevesely, truchlivy jsou ty kraje vodní; v poloutmě a v polousvětle mine tu den po dni.</p>	<p>A můj muž - bůh polituj! mokře chodí v suše, a ve vodě pod hrnečky střádá lidské duše.</p>
<p>Perly jsem tobě vybírala, bíle jsem tebe oblékala, v sukničku jako z vodních pěn: nechod', dceruško, k vodě ven.</p>	<p>Dvůr Vodníkův prostranný, bohatství v něm dosti: však bezděky jen se v něm zastavují hosti.</p>	<p>Hajej, dadej, můj synáčku s zelenými vlásy! nevдалa se tvá matička ve příbytek lásky.</p>
<p>Bílé šatičky smutek tají, v perlách se slzy ukrývají, a pátek nešťastný je den, nechod', dceruško, k vodě ven."</p>	<p>A kdo jednou v křišťálovou bránu jeho vkročí, sotva ho kdy uhlédají jeho milých oči. -</p>	<p>Obluzena, polapena v ošemetné síti, nemá žádné zde radosti, leč tebe, mé dítě!" -</p>
<p>Nemá dceruška, nemá stání, k jezeru vždy ji cos pohání, k jezeru vždy ji cos nutí, nic doma, nic jí po chuti.</p>	<p>Vodník sedí mezi vraty, spravuje své sítě, a ženuška jeho mladá chová malé dítě.</p>	<p>"Co to zpíváš, ženo má? Nechci toho zpěvu! tvoje píseň proklatá popouzí mne k hněvu.</p>

Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.

Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Zelené šaty, botky rudé, zejtra moje svatba bude: Sviť, měsíčku, sviť, ať mi šije niť.</p>	<p>"Hajej, dadej, mé děťátko, můj bezděčný synu! ty se na mne usmíváš, já žalostí hynu.</p>	<p>Nic nezpívej, ženo má! v těle žluč mi kyne: sic učiním rybou tebe, jako mnohé jiné!" -</p>
<p>Ráno, raničko panna vstala, prádlo si v uzel zavázala: "Půjdu, matičko, k jezeru, šátečky sobě vyperu."</p>	<p>Ty radostně vypínáš ke mně ručky obě: a já bych se radš viděla tam na zemi v hrobě.</p>	<p>"Nehněvej se, nehněvej, Vodníku, můj muži! neměj za zlé rozdrčené, zahozené růži.</p>
<p>První šáteček namočila - tu se s ní lávka prolomila, a po mladičké dívčině zavířilo se v hlubině.</p>	<p>Tam na zemi za kostelem u černého kříže, aby má matička zlatá měla ke mně bliže.</p>	<p>Mladosti mé jarý štěp přelomil jsi v půli: a nic jsi mi po tu dobu neučinil k vůli.</p>
<p>Stokrát jsem tě prosila, přimlouvala sladce, bys mi na čas, na kratičký, dovolil k mé matce.</p>	<p>Nehněvej se, nehněvej, Vodníku, můj pane! anebo se rozhněvej, co díš, ať se stane.</p>	<p>"Rád bych ženo! rád bych já věřil tvému slovu: ale rybka v širém moři - kdo ji lapí znovu?</p>
<p>Stokrát jsem tě prosila v slzí toku mnohém, bych jí ještě naposledy mohla dáti sbohem!</p>	<p>A chceš-li mne rybou mítí, abych byla němá: učiň mne radš kamenem, jenž paměti nemá.</p>	<p>Nezbraňoval bych ti já k matce tvojí chůze: ale liché myslí ženské obávám se tuze!</p>
<p>Stokrát jsem tě prosila, na kolena klekla: ale kůra srdce tvého ničím neobměkla!</p>	<p>Učiň mne radš kamenem bez myslí a citu: by mi věčně žel nebylo slunečního svitu!" -</p>	<p>Nuže - dovolím ti já, dovolím ti zdůly: však poručím, ať mi věrně splníš moji vůli.</p>
<p>Neobjímej matky své, ani duše jiné: sic pozemská tvoje láska s nezemskou se mine.</p>	<p>Neobjímej nikoho z rána do večera: před klekáním pak se zase vrať do jezera.</p>	<p>Od klekání do klekání dávám lhůtu tobě: avšak mi tu na jistotu zůstaviš to robě."</p>

Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.

Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Jaké, jaké by to bylo bez slunéčka podletí? jaké bylo by shledání bez vroucího objetí? A když dcera v dlouhém čase matku svou obejmě zase, aj, kdo může za zlé mítí laskavému dítěti?</p>	<p>Celý den se v pláči těší s matkou žena z jezera: "Sbohem, má matičko zlatá! ach, bojím se večera!" - "Neboj se, má duše drahá! nic se neboj toho vraha; nedopustím, by tě v moci měla vodní příšera!" -</p>	<p>Přišel večer. - Muž zelený chodí venku po dvoře; dvěře klínem zastrčeny, matka s dcerou v komoře. "Neboj se, má drahá duše! nic ti neuškodí v suše, vrah jezerní nemá k tobě žádné moci nahoře!" -</p>
<p>Když klekání odzvonili, buch buch! venku na dvěře: "Pojď již domů, ženo moje! nemám ještě večere." - "Vari od našeho prahu, vari pryč, ty lstivý vrahu! a co dřív jsi večeřival, večeř zase v jezeře." -</p>	<p>O půlnoci buch buch! zase na ty dvěře zpukřelé: "Pojď již domů, ženo moje! pojď mi ustlat postele." - "Vari od našeho prahu, vari pryč, ty lstivý vrahu! a kdo tobě prvé stlával, ať ti zase ustele!" -</p>	<p>A po třetí buch buch! zase, když se šeřil ranní svit: "Pojď již domů, ženo moje! dítě pláče, dej mu pít!" - "Ach matičko! muka, muka - pro děťátko srdce puká! Matko má, matičko zlatá, nech mne, nech mne zase jít!"</p>
<p>"Nikam nechod', dcero moje! Zradu kuje vodní vrah; ač že péči máš o dítě, mně o tebe větší strach. Vari, vrahu, do jezera! nikam nesmí moje dcera; a pláče-li tvé děťátko, přines je sem na náš práh."</p>	<p>Na jezeře bouře hučí, v bouři dítě naříká: nářek ostře bodá v duši, potom náhle zaniká. "Ach matičko, běda, běda! tím pláčem mi krev usedá: matko má, matičko zlatá, strachuji se Vodníka!" -</p>	<p>Něco padlo. - Pode dveřmi mok se jeví - krvavý; a když stará otevřela, kdo leknutí vypraví! Dvě věci tu v krvi leží - mráz po těle hrůzou běží: dětská hlava bez tělíčka a tělíčko bez hlavy.</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>I</p> <p>Na topole nad jezerem seděl Vodník pod večerem: "Sviť, měsíčku, sviť, ať mi šije niť.</p> <p>Šiju, šiju si botičky do sucha i do vodičky: Sviť, měsíčku, sviť, ať mi šije niť.</p> <p>Dnes je čtvrtek, zejtra pátek šiju, šiju si kabátek: Sviť, měsíčku, sviť, ať mi šije niť.</p> <p>Zelené šaty, botky rudé, zejtra moje svatba bude: Sviť, měsíčku, sviť, ať mi šije niť."</p> <p>II</p> <p>Ráno, raničko panna vstala, prádlo si v uzel zavázala: "Půjdu, matičko, k jezeru, šátečky sobě vyperu."</p> <p>"Ach nechod', nechod' na jezero, zůstaň dnes doma, moje dcero! Já měla zlý té noci sen: nechod', dceruško, k vodě ven.</p> <p>Perly jsem tobě vybírala, bíle jsem tebe oblíkala, v sukničku jako z vodních pěn:</p>	<p>Vyvalily se vlny zdola, roztáhnuly se v širá kola; a na topole podlé skal zelený mužík zatleskal</p> <p>.III</p> <p>Nevesely, truchlivy jsou ty vodní kraje, kde si v trávě pod leknínem rybka s rybkou hraje.</p> <p>Tu slunéčko nezahřívá, větřík nezavěje: chladno, ticho - jako žel v srdci bez naděje.</p> <p>Nevesely, truchlivy jsou ty kraje vodní; v poloutmě a v polousvětle mine tu den po dni.</p> <p>Dvůr Vodníkův prostranný, bohatství v něm dosti: však bezděky jen se v něm zastavují hosti.</p> <p>A kdo jednou v křišťálovou bránu jeho vkročí, sotva ho kdy uhlédají jeho milých oči. -</p> <p>Vodník sedí mezi vraty, spravuje své sítě, a ženuška jeho mladá chová malé dítě.</p>
--	--

*Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.
Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace*

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>nechoď, dceruško, k vodě ven.</p> <p>Bílé šatičky smutek tají, v perlách se slzy ukrývají, a pátek nešťastný je den, nechoď, dceruško, k vodě ven." -</p> <p>Nemá dceruška, nemá stání, k jezeru vždy ji cos pohání, k jezeru vždy ji cos nutí, nic doma, nic jí po chuti. -</p> <p>První šáteček namočila - tu se s ní lávka prolomila, a po mladičké dívčině zavířilo se v hlubině.</p> <p>Stokrát jsem tě prosila, na kolena klekla: ale kůra srdce tvého ničím neobměkla!</p> <p>Nehněvej se, nehněvej, Vodníku, můj pane! anebo se rozhněvej, co díš, ať se stane.</p> <p>A chceš-li mne rybou míti, abych byla němá: učíš mne radš kamenem, jenž paměti nemá.</p> <p>Učíš mne radš kamenem bez myslí a citu: by mi věčně žel nebylo slunečního svitu!" -</p>	<p>"Hajej, dadej, mé děťátko, můj bezděčný synu! ty se na mne usmíváš, já žalostí hynu.</p> <p>Ty radostně vypínáš ke mně ručky obě: a já bych se radš viděla tam na zemi v hrobě.</p> <p>Tam na zemi za kostelem u černého kříže, aby má matička zlatá měla ke mně bliže.</p> <p>Hajej, dadej, synku můj, můj malý Vodníčku! Kterak nemám zpomínati smutná na matičku?</p> <p>jaké bylo by shledání bez vroucího objetí?</p> <p>A když dcera v dlouhém čase matku svou obejmě zase, aj, kdo může za zlé míti laskavému dítěti?</p> <p>Celý den se v pláči těší s matkou žena z jezera: "Sbohem, má matičko zlatá! ach, bojím se večera!" - "Neboj se, má duše drahá! nic se neboj toho vraha; nedopustím, by tě v moci měla vodní příšera!"</p>
---	--

*Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.
Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace*

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>"Rád bych ženo! rád bych já věřil tvému slovu: ale rybka v širém moři - kdo ji lapí znovu?</p> <p>Nezbraňoval bych ti já k matce tvojí chůze: ale liché myslí ženské obávám se tuze!</p> <p>Nuže - dovolím ti já, dovolím ti zdůly: však poroučím, ať mi věrně splníš moji vůli.</p> <p>Neobjímej matky své, ani duše jiné: sic pozemská tvoje láska s nezemskou se mine.</p> <p>Neobjímej nikoho z rána do večera: před klekáním pak se zase vrať do jezera.</p> <p>Od klekání do klekání dávám lhůtu tobě: avšak mi tu na jistotu zůstavíš to robě."</p> <p>IV</p> <p>Jaké, jaké by to bylo bez slunéčka podletí?</p>	<p>Přišel večer. - Muž zelený chodí venku po dvoře; dvěře klínem zastrčeny, matka s dcerou v komoře. "Neboj se, má drahá duše! nic ti neuškodí v suše, vrah jezerní nemá k tobě žádné moci nahoře!" -</p> <p>Když klekání odzvonili, buch buch! venku na dvěře: "Pojď již domů, ženo moje! nemám ještě večere." - "Vari od našeho prahu, vari pryč, ty lstivý vrahu! a co dřív jsi večeríval, večeř zase v jezeře." -</p> <p>O půlnoci buch buch! zase na ty dvěře zpukřelé: "Pojď již domů, ženo moje! pojď mi ustlat postele." - "Vari od našeho prahu, vari pryč, ty lstivý vrahu! a kdo tobě prvé stlával, ať ti zase ustele!"</p> <p>A po třetí buch buch! zase, když se šeril ranní svit: "Pojď již domů, ženo moje! dítě pláče, dej mu pít!" - "Ach matičko! muka, muka - pro děťátko srdce puká! Matko má, matičko zlatá, nech mne, nech mne zase jít!"</p>
---	---

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

--	--

*Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.
Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace*